

PATVIRTINTA
Vilniaus Emilijos Pliaterytės
progimnazijos direktoriaus
2026-08-20 įsakymu Nr. V-76

VILNIAUS EMILIJOS PLIATERYTĖS PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Emilijos Pliaterytės progimnazijos mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) parengtas vadovaujantis 2025-2026 ir 2026-2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2026 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-497, 9 priedu, progimnazijos bendruomenės tradicijomis bei poreikiais.

2. Aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo progimnazijoje tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.

3. Socialinė-pilietinė veikla organizuojama 5–8 klasių mokiniams ir yra privaloma pagrindinio ugdymo(si) proceso dalis.

4. Socialinė-pilietinė veikla yra laisvai pasirenkama, siejama su pilietiškumo ugdymu, progimnazijos tradicijomis, vykdomais projektais, socialinio-emocinio ugdymo programomis, vykdoma pažintinės ir kultūrinės veiklos metu arba laisvu nuo pamokų metu.

II. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime, ugdyti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

6. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

6.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

6.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno mokinio atsakomybę kuriant savo asmeninę, progimnazijos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

6.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdyti savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems bei progimnazijos bendruomenei.

III. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR KRYPTYS

7. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, mokyklos bendruomenės tradicijas, vykdomus projektus.

8. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

8.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz.,

visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

8.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veiklą mokinys pasirenka atsižvelgdamas į savo interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

8.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Skatinamas mokinių savanoriavimas teikiant pagalbą per įvairias nevyriausybinės organizacijos, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiesiems asmenims, migrantams ir kitiems sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

8.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami dalyvauti bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems.

9. Galimos socialinės-pilietinės veiklos kryptys ir pavyzdinės veiklos:

Socialinės-pilietinės veiklos kryptys	Veiklos pobūdis, konkretūs darbai
1. Pagalba mokyklos bendruomenei ir jos veiklų organizavimas	1.1. Svetingos aplinkos kūrimas: dekoracijos, afišos, skelbimai renginiams, plakatai; progimnazijos puošimas šventėms/renginiams; 1.2. Pagalba dalykų ir pradinį klasių mokytojams tvarkant kabinetų, metodinę medžiagą, kuriant mokymo priemones, apipavidalinant standus; 1.3. Pagalba budintiems mokytojams pertraukų metu (5 val. per savaitę pagal mokyklos budėjimo tvarką), mokyklos bendruomenės renginių metu; 1.4. Klasės priežiūra ir tvarkymas (1 val. per savaitę); 1.5. Pagalba mokyklos bibliotekoje; 1.6. Savanoriška pagalba rūbinėje, valgykloje ne budėjimo metu; 1.7. Pagalba VDM mokytojams prižiūrėti mokinius ir organizuojant įvairias veiklas; 1.8. Pagalba organizuojant mokyklos konferencijas, susitikimus, edukacines veiklas; 1.9. Pagalba skaitmeninių priemonių rengime (maketavimas, informacijos sklaida, vaizdo medžiagos kūrimas).
2. Ekologinė veikla	2.1. Progimnazijos aplinkos tvarkymas; 2.2. Dalyvavimas Žirmūnų seniūnijos, miesto, respublikinėse ekologinėse akcijose, projektuose; 2.3. Kapinių, parkų tvarkymas; 2.4. Atliekų rūšiavimo iniciatyvos; 2.5. Aplinkosaugos švietimo veiklų organizavimas jaunesniems mokiniams.
3. Projektinė veikla	3.1. Dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo, kraštotyriniuose ir kituose projektuose;

	3.2. Mokinių inicijuoti ir atlikti mokymosi tarnaujant projektai (SEU programa „Paauglystės kryžkelės“); 3.3. Bendruomenės problemų sprendimo projektai; 3.4. Mokinių iniciatyvos, skirtos socialinei įtraukčiai; 3.5. Tarpkultūriniai projektai.
4. Socialinė (pedagoginės pagalbos) veikla	4.1. Individuali pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams; 4.2. Naujai atvykusių mokinių adaptacijos pagalba (kuravimas); 4.3. Bendraamžių mentorystė – pagalba mokiniams ugdymosi, socialinės integracijos ir emocinės gerovės srityse; 4.4. Pagalba mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams organizuojant edukacines, prevencines ir bendruomenines veiklas.
5. Savanorystė	5.1. Veikla gyvūnų globos prieglaudoms; 5.2. Veikla socialinės globos įstaigoms; 5.3. Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose; 5.4. Dalyvavimas gerumo, labdaros akcijose; 5.5. Savanorystė kitose įstaigose.
6. Pilietinė veikla	6.1. Valstybės atmintinų dienų ir švenčių renginių organizavimas. Dalyvavimas miesto šventėse atstovaujant mokyklai. 6.2. Veikla klasės ir progimnazijos savivaldoje; 6.3. Dalyvavimas vaikų ir jaunimo organizacijų veiklose; 6.4. Pilietinių iniciatyvų organizavimas.
7. Kita veikla	7.1. Progimnazijos atstovavimas ir garsinimas miesto, šalies olimpiadose, konkursuose, koncertinėse programose, kultūriniuose, sporto ir kituose renginiuose; 7.2. Veikla kitose organizacijose; 7.3. Straipsnių rašymas apie progimnazijos veiklą ir renginius, jų fotografavimas ir viešinimas mokyklos internetinėje svetainėje.

10. Organizuojant ir planuojant socialines-pilietines veiklas, remiamasi 4K (aš kuriu, aš keičiu, aš su kitais, aš kitiems) modeliu.

IV. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

11. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis. Šiai veiklai skirtas laikas nėra įtraukiamas į pamokų tvarkaraštį. 5-8 klasių mokiniams per mokslo metus privaloma atlikti ne mažiau kaip 20 socialinės-pilietinės veiklos valandų.

12. Socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma individualiai ar grupėmis, mokykloje ar už jos ribų. Mokinys gali dalyvauti tiek mokyklos, tiek kitų organizacijų siūlomose arba pačių mokinių pasirinktose veiklose ar iniciatyvose.

13. Mokiniui pageidaujant ši veikla gali būti vykdoma mokinių rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogų metu.

14. Pagrindinio ugdymo programos mokinys socialinę-pilietinę veiklą besimokydamas atitinkamoje klasėje turi atlikti iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.

15. Mokinio, besimokančio pagal pagrindinio ugdymo programą, vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą, išskyrus, kai mokinys iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos nėra atlikęs visų numatytų valandų ir jam skiriama papildomo laiko atlikti socialinę-pilietinę veiklą vasaros metu.

16. Mokiniui, baigusiam pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla, pateikus veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus, įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

17. Mokiniui keičiant mokyklą mokslo metais, einamaisiais mokslo metais mokantis ankstesnėje mokykloje atliktos socialinės-pilietinės veiklos valandos įskaitomos tęsiant mokymąsi naujoje mokykloje, pateikus socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus.

18. Dokumentuose, kuriais patvirtinama mokinio atlikta socialinė-pilietinė veikla, nurodoma:

18.1. mokinio vardas ir pavardė;

18.2. atliktos veiklos turinys;

18.3. atliktos veiklos trukmė valandomis;

18.4. data, kada mokinys atliko veiklą;

18.5. organizacijos rekvizitai;

18.6. už organizuotą veiklą atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris ir / ar elektroninis paštas, parašas.

19. Už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą mokykloje atsakingas klasės vadovas. Jis organizuoja individualius ir / arba grupinius ugdomojus pokalbius mokiniams, kurių metu:

19.1. paaiškina apie socialinės-pilietinės veiklos prasmę;

19.2. pateikia rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą (galima kviesti įvairias organizacijas, kad jos pristatytų savo organizuojamas / įgyvendinamas veiklas ir pan.);

19.3. pasidalina geraisiais socialinės-pilietinės veiklos pavyzdžiais (galima kviesti vyresnius mokyklos mokinius, kad jie pasidalintų savo gerosiomis patirtimis ir pan.);

19.4. supažindina su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą;

19.5. paaiškina, kaip pasirengti socialinės-pilietinės veiklos planą, jei reikia, padeda jį pasirengti;

19.6. apibendrina mokinio įgytą patirtį, teikia grįžtamąjį ryšį.

20. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo žingsniai:

20.1. idėjų generavimas – mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padės jam augti ir tobulėti;

20.2. veiklos planavimas – mokinys planuoja savo socialinės-pilietinės veiklos užduotis padedamas klasės vadovo; mokinys pasirenkia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti. Socialinės-pilietinės veiklos planas gali būti parengtas pagal socialinės-pilietinės veiklos rekomendacijose „Kaip organizuoti socialinę-pilietinę veiklą?“ pateiktą pavyzdį;

20.3. veiklos įgyvendinimas – mokinys atlieka nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis; periodiškai reflektuoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis, aptaręs su klasės vadovu; fiksuoja / kaupia socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus elektroniniame TAMO dienyne;

20.4. veiklos įsivertinimas – pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį, aptaria tai su klasės vadovu.

21. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimas:

21.1. 5 klasės mokiniams – 10 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir 10 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytomis ar mokyklos pasiūlytomis ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams;

21.2. 6–8 klasių mokiniams – nuo 3 iki 5 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir atitinkamai nuo 15 iki 17 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytomis ar mokyklos pasiūlytomis ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams;

22. Jaunesniems kaip 14 metų mokiniams pareiškus norą socialinę-pilietinę veiklą atlikti organizacijose už mokyklos ribų individualiai arba grupėje, mokinio palydėjimo klausimas

aptariamas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais). Tik mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) sutikus lydėti savo vaiką į organizaciją, socialinė-pilietinė veikla gali būti įgyvendinama individualiai arba grupėmis už mokyklos ribų.

23. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant visų iki ugdymo proceso pabaigos atliktų socialinių-pilietinių veiklų valandų skaičių. Mokiniui, negavusiam įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko pasirengti naują planą ar patikslinti pasirengtą planą ir atlikti plane nusimatytas užduotis vasaros atostogų metu. Mokiniui atlikus plane nusimatytas užduotis ir surinkus daugiau valandų, nei nustatytas minimalus privalomas jų skaičius, jo prašymu viršijančios minimalų valandų skaičių socialinės-pilietinės veiklos valandos gali būti įskaitomos į aukštesnėje klasėje privalomą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

24. 8 klasės mokiniui, neturinčiam reikiamo socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičiaus, pagrindinio ugdymo programos pirmosios dalies baigimo pažymėjimas išduodamas tik jas atlikus.

25. Formalus dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose neįskaitomas kaip socialinė-pilietinė veikla, tačiau jei mokinsys dalyvauja konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ir t. t., tuomet mokiniui pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla. Už kiekvieną dokumentais patvirtintą dalyvavimą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

26. Mokomosios mokinių bendrovės veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla tais atvejais, kai mokinių vykdomos iniciatyvos kuria socialinę ar pilietinę, ar aplinkosauginę, ar bendruomeninę vertę, yra orientuotos į visuomenės poreikių tenkinimą ir apima mokinių refleksiją apie jų sukurtą poveikį bendruomenei.

27. Mokiniui, dalyvaujančiam Krašto apsaugos savanorių pajėgų pratybose ir pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla.

28. Mokiniams, pateikusiems dokumentą, patvirtinantį dalyvavimą Jaunimo savanoriškos tarnybos programoje Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla.

29. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymo(si) poreikių, sprendimas dėl socialinių-pilietinių veiklų atlikimo priimamas individualiai (pritaikant veiklos pobūdį, formą ir teikėjus), atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus bei Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas. Esant Vaiko gerovės komisijos rekomendacijai ir progimnazijos direktoriaus sprendimu, mokinsys gali būti atleidžiamas nuo dalies arba visos socialinės-pilietinės veiklos arba jam gali būti mažinamas privalomų valandų skaičius.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Mokslo metų pabaigoje klasės vadovas gali siūlyti progimnazijos direktoriui apdovanoti padėkomis ar kitaip paskatinti mokinius, daugiausiai surinkusius socialinės-pilietinės veiklos valandų.

31. Klasių vadovai mokinius supažindina su socialinės-pilietinės veiklos organizavimo ir vykdymo tvarka progimnazijoje.

32. Aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.

33. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

34. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo aprašas, esant būtinybei, gali būti peržiūrimas ir keičiamas.